

Fiva Faiai

(Meningococcal Disease) e fakamatakutaku

Talanoa ki tau fomai e uiga ki nā fakailoga ma nā auga ienei:

Ko tau pepe pe ko tau tamaiti e ono:

Ko nā tino matutua e ono:

▶ iei hona fiva

▶ tagitagi pe fuluha

▶ muhu inu pe kai

▶ fakahuati

▶ fia moea, fakamafulu pe fafagu gatā

▶ tīgā ua
▶ hē fiafia ki te mālama

▶ iei hona kili pe taka pulepule tona tino

▶ maua i te fiva ma tīgā ulu

▶ fakahuati

▶ fia moea, hē hāfia, luhi te māfaufau pe kua hē iloa hē mea

▶ tīgā ua
▶ hē fiafia ki te mālama

▶ tīgā na hokoga pogaivi ma nā maho

▶ iei hē kili pe taka pulepule tona tino

Ko te kili e mafai ke hahao i hō vāega o te tino. E pa ki he pulepule e fokotahi i te tino o he tamaiti pe he tino matua, e tatua ke amanakia. Fakahino ki tau fomai.

Koe nā fakatali - fai loa ni au gāoioiga! Kafai ko koe pe ko he tino i tō kāiga e tauale ma maua i nā āuga iēnei.

- Telefoni ki he fomai pe ko he health centre i te taimi lava tēnā - e tuhu lava pe ko he ao pe ko he po.
- Tau ki ei nā āuga.
- Tauanau ki he fehoahoani vava - coe nahe fakatukutuku - he ola ei na afaina.
- Kāfai he tino e kikila te fomai e hē āfāina, e tatau lava ke tau kikila fakalelei pea lava.
- Kāfai kua fakalalahi te tauale kave fakahako loa ki he fomai.
- Nahe tukua tautahi.
- E mafai ke puipuia ni ola kāfai e togafiti vava te fiva faiai i nā fualakau e teteke ai na hīama o te tauale tēnei.
- E tuha lava pe kua uma te fai o he tui puipuia o tau tamaiti i he vailākau tui puipuia mo te fiva faiai, kae e mafai lava ke maua i te fiva faiai mai iētahi vāega ma itūkāiga (strains) o te famai tēnei.

New Zealand Government

MINISTRY OF
HEALTH

MANATŪ HAUORA

Revised March 2010. Reprinted March 2010. Tokelauan. Code HE1412